

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

Bitcoins modtaget som betaling – beskatning af senere kursgevinster

*Af advokat (L) Bodil Christiansen, Advotax Advokatfirma
advokat (H), cand. merc. (R) Tommy V. Christiansen*

www.v.dk

På trods af bitcoins historisk korte levetid har beskatningen ved salg af bitcoins affødt adskillige skattesager. Den skatteretlige historik viser da også betydelige vanskeligheder med at indpasse bitcoins i et regelsæt født i 1903. Ved en ny landsretsdom er nu også inddraget en aldrende, meget speciel skatteretlig konstruktion som grundlag for beskatning af bitcoins.

De danske skatteregler er fortsat baseret på nogle - i princippet enkle - grundregler fra 1903. Skattereglerne er siden udvidet til et yderst kompliceret regelsæt med utallige særregler på utallige delområder. Eksempelvis gælder der særskilt lovgivning om beskatning vedrørende gevinst og tab for fast ejendom, aktier og fordringer som tre aktivtyper af meget stor økonomisk betydning.

Foreligger der ingen særregler, gælder de grundlæggende regler fra 1903.

Bitcoins

Skattereglerne fra 1903 gælder også for beskatning af bitcoins, da der ikke er fastsat særregler på området. Men selv om der er tale om aldrende og velafprøvede regler, ser en ny kontekst ud til at kunne føre nye skattekonstruktioner med sig.

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

Hovedregler for beskatning af bitcoins

Hovedreglerne for beskatning af bitcoins er for så vidt ganske enkle:

Næring

Der kan være tale om næring med handel med bitcoins, hvis der handles jævnligt og for større beløb. Et større antal handler vil ikke i sig selv kunne medføre næringsbeskatning. Særligt for virtuelle valutaer kræves der mere. Herunder eksempelvis, at skatteyderen tillige har en tilknytning til markedet, f.eks. i form af uddannelse, handler på andres vegne mv. ⁽¹⁾

Er bitcoins erhvervet som led i næring, opgøres årets samlede tab og gevinst under ét, og resultatet behandles som personindkomst. Dog kan den såkaldte virksomhedsskatteordning anvendes.

Spekulation

Spekulation omfatter det enkeltstående køb med henblik på videresalg med fortjeneste. Hver handel skal vurderes særskilt. Motivet - køb med videresalg med gevinst for øje - behøver ikke være det afgørende. Det er tilstrækkeligt, at dette motiv indgår med en vis vægt i beslutningen om køb. Således kan et køb som led i en hobby udmærket samtidig være sket i spekulationsøjemed, når blot spekulationshensigten også indgår ved beslutningen om køb. ⁽²⁾

Med denne definition af spekulation vil det være vanskeligt at undgå spekulationsbeskatning ved salg af bitcoins, men det kan dog forekomme. Eksempelvis kan nævnes en sag, hvor en kvinde havde fået nogle bitcoins i julegave. Skatterådet accepterede, at der ikke var tale om spekulation. Kvinden kunne derfor efter en periode sælge disse bitcoins

¹⁾ Om næringsbeskatning, se artiklen af 6. juli 2021, "Næringsbeskatning ved handel med virtuelle valutaer", V.dk.

²⁾ Om spekulationsbegrebet, se nærmere artiklen af 16. juni 2020, "Beskatning ved køb og salg af virtuelle valutaer, herunder Bitcoins m.v.", V.dk.

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

skattefrit.⁽³⁾ Der skal dog næppe foreligge mange sådanne gavedispositioner indenfor familien, før der vil blive statueret spekulation

Er der tale om spekulation, vil der efter praksis blive tale om en voldsom beskatning, da fortjenesten ved samtlige handler, hvor der er gevinst, skal beskattes som personindkomst og dermed ofte med den højeste marginale skattesats.

Tab ved samtlige tabsgivende handler skal også opgøres under ét, men tabet har kun den laveste fradragsværdi. Der kan således forekomme tilfælde, hvor der udløses en betydelig skat, selvom summen af årets samlede gevinster og tab er 0 eller negativ.

Hobby

Indtægter og udgifter ved en hobby er som udgangspunkt den skattepligtige indkomst uvedkommende. Køber en person en dyr violin og spiller for sin fornøjelses skyld, kan udgiften ikke fratrækkes. Sælges violinen efter nogle år med en stor fortjeneste, vil gevinsten være skattefri. Men hvis samme person mod vederlag spiller til fester, skal dette vederlag beskattes.

Når det drejer sig om kryptovaluta, kan der kun vanskeligt blive tale om hobby. Man kan hverken se eller røre ved f.eks. bitcoins, der "kun" er koder på et digitalt medie. Men det forekommer, at en skatteyder kan sandsynliggøre, at der i den konkrete situation er købt en mindre beholdning med henblik på eksempelvis at afprøve dette nye betalingsmiddel.

Andre tilfælde

Udenfor disse tilfælde - dvs. udenfor næring, spekulation og køb som led i en hobby - vil en gevinst på bitcoins ved afståelse som udgangspunkt være skattefri og et tab ikke fradragsberettiget.

³⁾ SKM2019.78.SR.

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

I den første sag på området fra 2014 var der tale om personer, der ville erhverve bitcoins som betalingsmiddel. Her fastslog Skatterådet, at gevinst og tab ikke skulle indgå i den skattepligtige indkomst, da der hverken forelå næring, spekulation eller hobbyvirksomhed. ⁽⁴⁾

Sagens udfald førte frem til den udbredte misforståelse, at gevinster ved afståelse af virtuelle valutaer som udgangspunkt var skattefri. Men det er ikke tilfældet.

Vestre Landsrets dom

I en sag afgjort af Vestre Landsret den 18. august 2021, ref. i SKM2021.443.VLR, blev føjet en yderligere facet til beskatning ved salg af bitcoins.

Her tog landsretten nemlig en skattekonstruktion i brug, som kun anvendes for erhvervsdrivende, og *indførte en ekstra beskatning* af skatteyderen af gevinster på bitcoins.

Sagen drejede sig om en skatteyder, der var uddannet i datalogi og i sin fritid havde brugt meget tid på bitcoins og den bagvedliggende teknologi. Skatteyderen havde i denne forbindelse købt bitcoins.

I 2011-2013 havde han udviklet programmer til at opbevare bitcoins i såkaldte wallets, herunder en App, som var en gratis wallet til Android. Programmerne stillede han gratis til rådighed for offentligheden. Samtidig havde han to offentlige bitcoin-adresser, hvor personer, der kunne lide den gratis software, kunne indsætte bitcoins. Han oplyste i tilknytning til bitcoin-adresserne, at han havde udgifter på 50 USD om måneden alene til servere. På denne måde havde han fra 2011–2015 modtaget i alt 49,5 bitcoins til en samlet værdi dengang på godt 1.400 kr. Disse bitcoins betegnede skatteyderen som ”donationer”.

Sagen drejede sig om beskatningen ved salg, både af de købte og de ”donerede” bitcoins.

⁴⁾ Jf. SKM2014.226.SR, som senere ændret ved SKM2019.584.LSR. Se tillige artiklen af 16. juni 2020, ”Beskatning ved køb og salg af virtuelle valutaer, herunder Bitcoins m.v.”, V.dk.

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

De købte bitcoins

De bitcoins, som skatteyderen selv havde købt, var efter skattemyndighedernes og siden landsrettens opfattelse købt som led i spekulation. Gevinsten, opgjort som forskellen mellem købsprisen og salgsprisen, var derfor skattepligtig.

De ”donerede” bitcoins

Det er imidlertid særligt beskatningen af fortjenesten ved salg af de ”donerede” bitcoins, som påkalder sig interesse.

Da der var tale om en løbende indtægt ved hobbyvirksomhed, skulle værdien af de donerede bitcoins beskattes på tidspunktet for modtagelse og da på grundlag af kursen på dette tidspunkt.

Men her rejste sig det yderligere problem: Hvad med en eventuel senere kursudvikling fra tidspunktet fra modtagelsen af disse bitcoins og frem til salgstidspunktet.

Her fastslog landsretten, at kursgevinsten i perioden fra modtagelsen og frem til salget skulle beskattes efter en beskatningsmodel betegnet ”vederlagsnæring”, som traditionelt har været forbeholdt erhvervsdrivende.

Vederlagsnæring

Vederlagsnæring drejer sig om beskatningen, hvor en erhvervsdrivende skatteyder som vederlag for en ydelse leveret som led i næringsvirksomheden ikke får kontant betaling, men i stedet modtager et givet aktiv.

Typeeksemplet har tidligere været en håndværksmester, der som betaling ved salg af en fast ejendom modtager sælgerpantebreve i ejendommen. Et andet eksempel - omtalt for nogle år siden i pressen - var en murermester, der som betaling for murerarbejde udført for en whisky-fabrikant i Vestjylland modtog en ”tønne” whiskey.

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

Det er uden videre klart, at den erhvervsdrivende skal beskattes af værdien af det modtagne, f.eks. af whiskey'en, på betalingstidspunktet. Whiskey'en er jo betaling for det udførte arbejde, og beskatningsgrundlaget er whiskey'ens værdi på betalingstidspunktet.

Spørgsmålet har imidlertid været, hvordan eventuelle senere værdistigninger på aktivet skal beskattes.

Efter en mangeårig praksis har erhvervsdrivende, som modtager betaling i andet end kontanter for en ydelse leveret som et led i erhvervsmæssig virksomhed (næring), i en række tilfælde skullet beskattes af senere fortjenester på aktiverne modtaget som betaling.

I 1997 blev denne beskatningsform ophævet for så vidt angik pantebreve, og i 2005 for så vidt angik aktier (håndværkeraktier). Det betyder, at håndværksmesterens senere kursgevinster på sådanne pantebreve eller aktier, modtaget som betaling for udført arbejde, skal beskattes på samme måde som håndværksmesterens øvrige pantebreve eller aktier, der blot var købt uden sammenhæng med den erhvervsmæssige virksomhed.

Efter skattemyndighedernes praksis ⁽⁵⁾ kan der imidlertid fortsat blive tale om beskatning af erhvervsdrivende vedrørende værdistigninger på andre aktiver modtaget som vederlag for ydelser leveret i virksomheden.

Vederlagsnæring og bitcoins

I ovennævnte landsretssag om programudvikleren fik vederlagsnæringssynspunktet dog ikke blot en renæssance, men tillige en videre rækkevidde, da synspunktet blev bragt i anvendelse vedrørende "donationerne" til skatteyderen, som han modtog i forbindelse med sin "hobby".

Efter landsrettens opfattelse måtte skatteyderens aktivitet med udvikling af en særlig software til bitcoins, som blev stillet gratis til rådighed for den enkelte bruger, anses som

⁵⁾ Se herved JUV, afsn. C.C.2.1.2.1. med henvisning til JUV, afsn. C.C.2.1.3.3.2.

Offentliggjort d. 30. november 2021 på Vidensportalen V.dk

en ”hobby”-virksomhed. Landsretten anså de donerede bitcoins for at være knyttet direkte til skatteyderens hobbyvirksomhed, og måtte reelt anses for eller sidestilles med vederlag for hans arbejde med softwaren til bitcoins.

Landsskatteretten fandt herefter, at fortjenesten ved det senere salg af de modtagne bitcoins under de foreliggende omstændigheder måtte anses for et tillæg til den oprindelige indkomst i skatteyderens hobbyvirksomhed, således at fortjenesten skulle indkomstbeskattes efter statskattelovens § 4, litra a, svarende til principperne om beskatning ved vederlagsnæring i erhvervsvirksomhed.

Mere om hobby og vederlagsnæring

Det stikker utvivlsomt ud, at skatteyderen i denne sag kunne realisere en fortjeneste på godt 2 mio. kr. ved salg af bitcoins, som 5 år tidligere havde en værdi på 1.400 kr.

Men med den foreliggende afgørelse er skattepraksis for beskatning af erhvervsdrivendes vederlag – i hvert fald indtil videre og på et tvivlsomt grundlag - blevet strakt endog meget langt, nemlig til hobbyvirksomhed, dvs. et helt andet retsområde under helt andre forudsætninger.

— 0 —